KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 17e december 1982 door de Eerste Minister, verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van Koninklijk besluit nr. "tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 april 1967 tot regeling van de wijze waarop het aantal opvoeders in het Rijksonderwijs wordt berekend", heeft de 21e december 1982 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre saisi par le Premier Ministre, le 17 décembre 1982, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal n° "modifiant l'arrêté royal du 18 avril 1967 fixant les règles de calcul du nombre d'éducateurs dans l'enseignement de l'Etat", a donné le 21 décembre 1982 l'avis suivant :

Gelet op de opgelegde korte termijn moet het advies zich beperken tot de hierna volgende opmerking.

Volgens het verslag aan de Koning heeft het ontwerp tot doel "afwijkingen van de normen voor het toekennen van de betrekkingen van opvoeder in een internaat van het Rijksonderwijs te reglementeren en binnen zekere grenzen mogelijk te maken" en aldus "een oplossing te verschaffen" voor "de plaatselijke toestanden die binnen het raam van de bestaande reglementering niet op een redelijke en billijke wijze kunnen ondervangen worden".

Om de voorgestelde maatregel te nemen, die erin bestaat te voorzien in een beperkte mogelijkheid van afwijking van de normen vastgesteld in het koninklijk besluit van 18 april 1967 tot regeling van de wijze waarop het aantal opvoeders in het Rijksonderwijs wordt berekend, behoeft de Regering geen beroep te doen op de wet van 2 februari 1982 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning.

Uit de aanhef van het ontwerp blijkt evenwel de bedoeling van de Regering om de voorgestelde maatregel vast te stellen bij een op grond van artikel 1, 5°, van de bijzondere-machtenwet genomen koninklijk besluit.

Alleen regelen die in de voorzieningen van de bijzondere-machtenwet kunnen worden ingepast, kunnen op grond van die wet door de Koning worden vastgesteld.

Luidens artikel 1, 5°, van de wet van 2 februari 1982 is de Koning gemachtigd om met het oog op de vermindering van de openbare lasten en de gezondmaking van de openbare financiën, binnen de grenzen bepaald door die wet, bij in Ministerraad overlegde besluiten, alle nuttige maatregelen te nemen ten einde de openbare

./.

uitgaven te beheersen en te beperken.

In het verslag aan de Koning is met geen woord uiteengezet op welke wijze de voorgestelde maatregel kan leiden tot de gezondmaking van de openbare financiën of een besparingseffect zal of zelfs kan hebben.

Overigens, zoals in de tekst van het ontwerp is gesteld, kunnen de daarin mogelijk gemaakte afwijkingen ook ter verlaging van de vastgestelde normen worden toegepast, en in dat geval zullen de uitgaven vermeerderen.

Enkel wanneer hij bijdraagt tot de gezondmaking van de openbare financiën of voor gevolg heeft dat op de uitgaven van de Staat bespaard wordt, kan de voorgestelde maatregel worden vastgesteld op grond van artikel 1, 5°, van de bijzondere-machtenwet van 2 februari 1982, met vrijstelling van de adviezen en akkoorden die door een wet of reglement zijn opgelegd, verantwoord door de dringende noodzakelijkheid. Is dat niet het geval, dan moet de maatregel bij een gewoon koninklijk besluit, met inachtneming van alle wettelijke en reglementaire formaliteiten worden vastgesteld. De inleidende zin van het wijzigende artikel moet in elk geval luiden als volgt :

"Artikel 4 van het koninklijk besluit van 18 april 1967 tot regeling van ... berekend, opgeheven bij het koninklijk besluit van 2 december 1969, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing : ".

Eu égard au bref délai qui lui a été imparti, le Conseil d'Etat doit limiter son avis aux observations qui suivent.

Selon le rapport au Roi, le projet a pour but de "réglementer des dérogations (aux) normes pour l'octroi des emplois d'éducateur dans un internat de l'enseignement de l'Etat et (de) les rendre possible dans certaines limites" et, par conséquent, "de trouver une issue" aux "situations locales qui ne peuvent trouver une solution raisonnable et équitable dans le cadre de (la) réglementation (existante)".

Pour prendre la mesure proposée, qui consiste à prévoir une possibilité limitée de dérogation aux normes fixées par l'arrêté royal du 18 avril 1967 fixant les règles de calcul du nombre d'éducateurs dans l'enseignement de l'Etat, le Gouvernement ne doit pas recourir à la loi du 2 février 1982 attribuant certains pouvoirs spéciaux au Roi.

Toutefois, il ressort du préambule de l'arrêté royal en projet que le Gouvernement entend prendre la mesure proposée par un arrêté royal édicté sur la base de l'article 1er, 5°, de la loi de pouvoirs spéciaux.

Seules les règles qui peuvent entrer dans les prévisions de la loi de pouvoirs spéciaux peuvent être établies par le Roi sur la base de cette loi.

Aux termes de l'article 1er, 5°, de la loi du 2 février 1982 le Roi est habilité, afin d'assurer la diminution des charges publiques et l'assainissement des finances publiques, à prendre, dans les limites définies par cette loi, par arrêtés délibérés en Conseil des Ministres, toutes les mesures utiles en vue de maîtriser et de limiter les dépenses publiques.

Le rapport au Roi est muet sur la manière dont la mesure proposée pourra conduire à l'assainissement des finances publiques ou dont elle entraînera, voire sera susceptible d'entraîner des économies. Par ailleurs, tel que le texte du projet est rédigé, les dérogations qu'il permet peuvent également être appliquées dans le sens d'une diminution des normes établis, et dans ce cas les dépenses augmenteront.

Ce n'est que lorsque la mesure envisagée contribue à l'assainissement des finances publiques ou entraîne des économies au niveau des dépenses de l'Etat que le Gouvernement peut la prendre sur la base de l'article 1er, 5°, de la loi de pouvoirs spéciaux du 2 février 1982, en se dispensant, en raison de l'urgence, de l'obligation de demander les avis et accords prescrits par la loi ou les règlements. Dans le cas contraire, la mesure doit être prise par arrêté royal ordinaire et toutes les formalités légales et réglementaires doivent être respectées.

La phrase liminaire de l'article modificatif doit, en tout état de cause, être libellée comme suit :

"L'article 4 de l'arrêté royal du 18 avril 1967 fixant ... de l'Etat, abrogé par l'arrêté royal du 2 décembre 1969, est rétabli dans la rédaction suivante : ".

De kamer was samengesteld uit

de Heren : H. ADRIAENS, voorzitter,
Messieurs : président,

H. COREMANS, staatsraden,
Gh. TACQ, conseillers d'Etat,

L. VAN DEN ABEELE, toegevoegd griffier.
greffier assumé.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. Gh. TACQ

Het verslag werd uitgebracht door de H. H. VERHULST

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. Gh. TACQ

Le rapport a été présenté par M. H. VERHULST

DE GRIFFIER - LE GREFFIER, DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

L. VAN DEN ABEELE. H. ADRIAENS.